ועבדיה זוזי **לא** קני. דוקא עבדיה זוזי אבל עשה מן הנסכא כלי כגון כוס של כסף קני מע"ג דהדר עביד ליה נסכא דלא גרע מנסרים ועשאן כלים אבל זוזי ולבינה אין תורת משיכות עליהן כ"כ: **המחליף** פרה בחמור. תורתא דמילתא נקט שרצה להחליף פרה בחמור ולמכור שפחה בדמים אבל אין לפרש דלא מני למינקט המוכר פרה וילדה לפי שאין פרה נקנית בכסף אלא במשיכה ובשעת משיכה רואה אם ילדה אם לאו אבל שפחה נקנית בכסף דעבדים הוקשו לקרקעות דהא רבי מאיר קתני לה ורבי מאיר לא מקנה דמשיכה דהא קאמר בשמעתין דמשיכה על העבדים ועל הקרקעות אית ליה דאין שמעתין כדמוכח בשבועות (דף מג. ושם) גבי יש דברים שהן כקרקע ואינן כקרקע וכיון דלא מקנה לענין שבועה ס"ד לענין קנין דהא מייתי ראיה מהא דשבועה לגזל ומיהו קשה לי לחלק לענין גזל ושבועה נראה לגמרא להשוות דתרוייהו נפקי על ידי כלי ופרט גזל לקמן בפ' נתרת (דף קיז:) ושבועות בפרק [שבועת הדיינים] (שבועות דף מב:): **והלה** שותק וכו' **זכה בה.** לפי"ד (ב"ק דף מ.) דכרי עליך ונמלך כרי עליך ניחא ולמאן דאמר לא כרי עליך תורי"ד שהוא מפרש דשתיקה כהודאה דמילתא ולא כתומר אלי יודע: ומי

מאי לאו הוא הדין לנחלקה לא ניטלה שאני דהא חסר לה איבא דאמרי ת"ש דא"ר מתון א"ר יהושע בן לוי [א]נחלקה התיומת נעשה כמי שנטלה ופסול ש"מ אמר רב פפא [ב]האי מאן דגזל עפרא מחבריה ועבדיה לבינתא לא קני מאי טעמא [ג]דהדר משוי ליה עפרא [ד]לבינתא ועבדיה עפרא קני מאי אמרת דלמא הדר ועביד ליה לבינתא האי לבינתא אחריתי הוא ופנים חדשות באו לכאן ואמר רב פפא [ה]האי מאן דגזל נסכא מחבריה ועביד זוזי לא קני מאי טעמא הדר עביד להו נסכא [ו]זוזי ועבדינהו נסכא קני [ז]מאי אמרת הדר עביד להו זוזי פנים חדשות באו לכאן [ח]שחימי ועבדינהו חדתי לא קני [ט]חדתי ועבדינהו שחימי קני מאי אמרת הדר עביד להו חדתי [י]מידע ידיע שיחמייהו: זה הכלל כל הגזלנין משלמין כשעת הגזלה: [יא](זה הכלל) לאתויי מאי לאתויי הא [יב]דאמר ר' אלעא גנב טלה ונעשה איל עגל ונעשה שור נעשה שינוי בידו וקנאו טבח ומכר שלו הוא טובח שלו הוא מוכר ההוא גברא [יג]דגזל פדנא דתורי מחבריה אזל כרב בהו כרבא זרע בהו

זרעא לסוף אהדרינהו למריה אתא לקמיה דרב נחמן אמר להו זילו שומו שבחא דאשבח אמר ליה רבא תורי אשבח ארעא לא אשבח אמר מי קאמינא נשייומו כוליה פלגא קאמינא א"ל [יד]סוף סוף גזילה הוא וקא הדרה בעינא דתנן [טו]כל הגזלנין משלמין כשעת הגזלה אמר ליה לא אמינא לך כי יתיבנא בדינא לא תימא לי מידי דאמר הונא חברין עלאי אנא ושבור מלכא אחי בדינא האי אינש גזלנא עתיקא הוא [טז]ובעינא דאיקנסיה: **מתני'** [יז]בהמה והזקינה עבדים והזקינו משלם כשעת הגזלה רבי מאיר אומר [יח]בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך [יט]גזל מטבע ונסדק פירות והרקיבו יין והחמיץ משלם כשעת הגזלה [כ]מטבע ונפסל תרומה ונטמאת [כא]חמץ ועבר עליו הפסח בהמה ונתעבדה בה עבירה או [כב]שנפסלה מעל גבי המזבח או שהיתה יוצאה ליסקל אומר לו הרי שלך לפניך: **גמ'** אמר רב פפא לא הזקינה הזקינה ממש אלא אפי' כחשה והא אנן הזקינה תנן [כג] כחשה כגון הזקינה [כד]דלא הדר בריא אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי הכי קאמרי משמיה דרבי יוחנן אפילו גנב טלה ונעשה איל עגל ונעשה שור נעשה שינוי בידו וקנאו טבח ומכר שלו הוא טובח שלו הוא מוכר אמר ליה לאו אמינא לך אי תחליף גברי ההוא משמיה דרבי אלעא איתמר: רבי מאיר אומר בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך: אמר רב חנינא בר אבדימי אמר רב הלכה כרבי מאיר ורב שביק רבנן ועביד כרבי מאיר אמרי [כה]משום דברייתא איפכא תניא ורב שביק מתניתין ועביד כברייתא רב מתניתין נמי איפכא תני ומאי [כו] טעמיה דרב דאפיך מתני' מקמי דברייתא אדרבה ניפוך לברייתא מקמי מתניתין אמרי רב נמי מתניתין איפכא אתניה ואי בעית אימא כי לא אפיך חדא מקמי חדא [כז] חדא מקמי תרתי אפיך דתניא [כח]המחליף פרה בחמור וילדה וכן המוכר שפחתו וילדה זה אומר ברשותי ילדה והלה שותק זכה בה [כט]זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע יחלוקו [ל]זה אומר ברשותי וזה אומר ברשותי ישבע המוכר שברשותו ילדה לפי [לא]שכל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין דברי ר' מאיר וחכמים אומרים [לב]אין נשבעין לא על העבדים ולא על הקרקעות האי הלכה כר' מאיר הלכה כרבנן מיבעי ליה הכי קאמר למאי דאפכיתו ותניתו הלכה כרבי מאיר ומי

לוקח שפחה שלימה יש לי בידך עם ולדה וזה אומר אין שפחה שלימה יש לך בידי אבל לא ולדה דמודה ליה במקצת ומשום הילך לא מפטר דהא קטע ידה ולאו הילך הוא וכי מוקי לה כהשולל [ב"מ ק.]: **נשבעין ולא משלמין.** מי שמוצעים לותו ישבע ויפטר לכתיב (שמות כב) ולקח בעליו ולא ישלם מי שבעליו נשלם הוא נשבע ולא נשבע המוצא ויטול: **אין נשבעין.** וברשות מוכר תעמוד עד שיבוא לוקח ויפטר. מלמד לרבנן עבדא כמקרקעי דמי: **אין נשבעין על הקרקעות.** בפרק הזהב (ב"מ דף עו.): **אי הכי.** דמתניתין נמי בעינן למיתנא מיפכא הלכה כרבנן מבעי ליה:

פטור

נעשה שינוי בידו וקנאו. בשינוי נשא מילתא לפם טבח ומכר שלו הוא טובח ופטור מד', אבל קרן וכפל משלם, קרן כי קשתא וכפל כשעת שגנב או כשעת העמדה בדין (לעיל סה:). **בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך.** דעבדא כמקרקעי מטבע ונפסל. שפשלמו מלכות (גיטין נג:). **תרומה ונטמאת.** מחליף (שם). **אומר לו.** לגנזך, הרי שלך לפניך. נעין כמות שהוא, דהחק שלוחו ניכר הוא (לעיל סו:) וכלבד שישלם לו אותו עלמו בקרקע אחר שהוא נגזלת ולא מקום שהיא בראשונה עומדת ועבד כמקרקעי דמי ולאו נגזל להיות נקנה לגזלן לשלם דמים, הילכך כי אזקין בראשונה דמריה אזקין (ב"מ ק:). **מטבע ונפסל.** שפשלמו (גיטין נג:). **תרומה ונטמאת.** מחליף (שם). **אומר לו.** לגנזך, הרי שלך לפניך. נעין כמות שהוא, דהחק שלוחו ניכר הוא (לעיל סו:) וכלבד שישלם לו אותו עלמו בקרקע אחר שהוא נגזלת ולא מקום שהיא בראשונה עומדת ועבד כמקרקעי דמי ולאו נגזל להיות נקנה לגזלן לשלם דמים, הילכך כי אזקין בראשונה דמריה אזקין (ב"מ ק:). **בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך.** דעבדא כמקרקעי מטבע ונפסל. שפשלמו (גיטין נג:). **תרומה ונטמאת.** מחליף (שם). **אומר לו.** לגנזך, הרי שלך לפניך. נעין כמות שהוא, דהחק שלוחו ניכר הוא (לעיל סו:) וכלבד שישלם לו אותו עלמו בקרקע אחר שהוא נגזלת ולא מקום שהיא בראשונה עומדת ועבד כמקרקעי דמי ולאו נגזל להיות נקנה לגזלן לשלם דמים, הילכך כי אזקין בראשונה דמריה אזקין (ב"מ ק:).

(א) גמ' נסכא קני (מפי תמרת) תפ"מ וכ"כ ס"ע וכי תימא וכן בסמוך: (ב) שם והא מן הזקינה תנן אמרי כאשם כעין הזקינה כ"ל: (ג) שם [מפקא מני ומפי (טעמיה) מז"מ וכ"כ ס"ע דוחקיה: (ד) רש"י ד"ה פרט וכו' ומשום הכי מהראשונה: (ה) ד"ה גזל וכו' הכיכר הוא וקנייה בשינוי הסמ"ד ותמ"כ מ"ס והחמירן נמי נשתנה ריחו וטעמו ולא מצי למימר ליה הרי שלך לפניך הסמ"ד: (ו) ד"ה שנפסלה וכו' כמוס אע"פ שניכר בדוקין שפעין פטור לכל: (ז) ד"ה ישבע וכו' דתוי"ט כגון דקטע לידה ושקבע:

גמ' האי מאן דגזל נסכא מחבריה. עיין מנחות דף קז ע"ל תוס' ד"ה ולמ"ל: שם דגזל פדנא. ויקח ממך בקר (ש"א יא פסוק ז) ממוגזם פדנא דמורי: שם משום דברייתא איפכא תניא. עיין שבת דף קמג ע"א מוספות ד"ה וכי"ת: שם חדא מקמי תרתי אפיך. עיין יומא דף נו ע"א מוספות ד"ה מ"ט:

פלט"א. מטיל (של מתכת).

שחמי ועבדינהו חדתי לא קני. פי' אדומים ישנים. מתני'. **גזל בהמה והזקינה וכול'.** אוקמה רב פפא לא הזקינה ממש אפילו כחשה כחש דלא הדרא בריאה משלם כשעת הגזילה, אמ' ליה לרב אשי הכי אמ' משמא דר' יוחנן גנב טלה ונעשה שור איל עגל ונעשה שור נעשה שינוי בידו וקנאו. אמ' ליה לא תשבש גברי הא שמעתא משמא דר' אילעאי איתמרא להודיע כמה הוו זהירין להגיד השמועה מפי שקיבל אותה מרבותיו וכי כל דבריהם אינם אלא בקבלה ברורה ממי שראוי לקבל הלכה מפיו.